

Категорія справи № 192/1640/20: Цивільні справи (з 01.01.2019); Справи позовного провадження; Справи у спорах, що виникають із правочинів, зокрема договорів (крім категорій 301000000-303000000), з них; страхування, з них; позики, кредиту, банківського вкладу, з них.

Надіслано судом: 12.10.2021. Зареєстровано: 13.10.2021. Оприлюднено: 18.10.2021.

Дата набрання законної сили: 12.10.2021

Номер судового провадження: 22-ц/803/6685/21

ДНІПРОВСЬКИЙ АПЕЛЯЦІЙНИЙ СУД

Провадження № 22-ц/803/6685/21 Справа № 192/1640/20 Головуючий упершій інстанції: Тітова О. О.
Суддя-доповідач: Красвітна Т. П.

ПОСТАНОВА

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

12 жовтня 2021 року колегія суддів Судової палати з розгляду цивільних справ Дніпровського апеляційного суду у складі:

головуючого Красвітної Т.П.,

суддів: Свистунової О.В., Єлізаренко І.А.,

розглянувши в порядку письмового провадження у м. Дніпро цивільну справу по апеляційній скарзі Акціонерного товариства комерційний банк «ПриватБанк» на рішення Солонянського районного суду Дніпропетровської області від 15 квітня 2021 року по справі за позовом Акціонерного товариства комерційний банк «ПриватБанк» до ОСОБА_1 про стягнення заборгованості,

ВСТАНОВИЛА:

У жовтні 2020 року АТ КБ «ПриватБанк» звернулось до суду з даним позовом, посилаючись на те, що відповідач звернулась до АТ КБ «ПриватБанк» з метою отримання банківських послуг, у зв'язку з чим підписав заяву №б/н від 07.12.2010 року. Відповідач підтвердив свою згоду на те, що підписана заява разом з Умовами та Правилами надання банківських послуг і Тарифами банку складає між ним та банком договір про надання банківських послуг. У зв'язку з неналежним виконанням позичальником своїх зобов'язань за кредитним договором, станом на 09.09.2020 року утворилась заборгованість в загальному розмірі 85007,88 грн., з яких 62675,98 грн. - заборгованість за простроченим тілом кредиту, 4009,25 грн. заборгованість за відсотками, нарахованими на прострочений кредит згідно ст. 625 ЦК України, 18322,65 грн. пеня. Тому позивач просив стягнути на свою користь з відповідача вказану вище заборгованість в загальному розмірі 85007,88 грн. та судовий збір в сумі 2102,00 грн.

Рішенням Солонянського районного суду Дніпропетровської області від 15 квітня 2021 року позовні вимоги задоволено частково. Стягнуто з ОСОБА_1 на користь АТ КБ «ПриватБанк» заборгованість за кредитним договором №б/н від 07.12.2010 у розмірі 6689,65 грн. Стягнуто з ОСОБА_1 на користь АТ КБ «ПриватБанк» витрати по оплаті судового збору в розмірі 2102,00 грн. В задоволенні іншої частини позовних вимог відмовлено.

В апеляційній скарзі АТ КБ «ПриватБанк», посилаючись на порушення норм процесуального права та неправильне застосування норм матеріального права, ставить питання про скасування рішення суду першої інстанції в частині залишених без задоволення позовних вимог та ухвалення у скасованій частині нового судового рішення про задоволення позову у повному обсязі.

Згідно приписів ч. 1 ст. 369 ЦПК України апеляційні скарги на рішення суду у справах з ціною позову менше ста розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб, крім тих, які не підлягають розгляду в порядку спрощеного позовного провадження, розглядаються судом апеляційної інстанції без повідомлення учасників справи.

Відповідно до ч. 13 статті 7 ЦПК України розгляд справи здійснюється в порядку письмового провадження за наявними у справі матеріалами, якщо цим Кодексом не передбачено повідомлення учасників справи. У такому випадку судові засідання не проводяться.

Враховуючи вищевикладене, приймаючи до уваги ціну позову в розмірі 85007,88 грн., розгляд справи здійснено в порядку письмового провадження, без повідомлення учасників справи.

Від представника ОСОБА_1 - ОСОБА_2 надійшов відзив на апеляційну скаргу, в якому він заперечує проти задоволення апеляційної скарги.

Розглянувши матеріали справи, перевіrivши законність та обґрунтованість рішення суду в межах доводів апеляційної скарги та заявлених позовних вимог, колегія суддів не знаходить підстав для задоволення апеляційної скарги та скасування рішення місцевого суду в оскаржуваній частині, виходячи з наступного.

Встановлено, що АТ КБ «ПриватБанк» надано копію анкети-заяви ОСОБА_1 від 07.12.2010 року про приєднання до Умов та Правил надання банківських послуг у ПриватБанку, відповідно до якої відповідач виявляє бажання оформити на своє ім'я банківську платіжну карту (а.с. 19).

Зазначена вище анкета-заява не містить умов щодо розміру кредитного ліміту, строку дії кредитного договору, розміру та порядку нарахування відсотків за користування кредитом, комісії, неустойки.

Долучені до позовної заяви витяг з Умов та Правил надання банківських послуг, затверджені наказом від 06.03.2010 року №СП-2010-256, якими передбачено порядок надання та умови погашення кредиту, погашення заборгованості по кредиту, сплату нарахованих за період користування кредитом відсотків, комісії за користування кредитом та інших витрат, визначено права та обов'язки сторін договору надання банківських послуг, - відповідачем не підписані (а.с. 21-44).

Зазначена вище анкета-заява містить текст про погодження споживача з Умовами та Правилами надання банківських послуг, але не конкретизовано яка саме редакція Умов та Правил надання банківських послуг погоджена споживачем.

На підтвердження свого позову банком представлено розрахунок заборгованості за кредитним договором № б/н від 07.12.2010 року, згідно якого станом на 09.09.2020 року банком нарахована заборгованість в загальному розмірі 85007,88 грн., з яких 62675,98 грн. - заборгованість за простроченим тілом кредиту, 4009,25 грн. заборгованість за відсотками, нарахованими на прострочений кредит згідно ст. 625 ЦК України, 18322,65 грн. пеня.

За положеннями ч. 1, 2 ст. 207 ЦК України правочин вважається таким, що вчинений у письмовій формі, якщо його зміст зафіксований в одному або кількох документах, у листах, телеграмах, якими обмінялися сторони. Правочин вважається таким, що вчинений у письмовій формі, якщо він підписаний його стороною (сторонами).

Відповідно до статей 626, 628 ЦК України договором є домовленість двох або більше сторін, спрямована на встановлення, зміну або припинення цивільних прав та обов'язків. Зміст договору становлять умови (пункти), визначені на розсуд сторін і погоджені ними, та умови, які є обов'язковими відповідно до актів цивільного законодавства.

Згідно ч. 1 ст. 638 ЦК України, істотними умовами договору є умови про предмет договору, умови, що визначені законом як істотні або є необхідними для договорів даного виду, а також усі ті умови, щодо яких за заявою хоча б однієї із сторін має бути досягнуто згоди.

У статті 526 ЦК України передбачено, що зобов'язання має виконуватися належним чином відповідно до умов договору та вимог цього Кодексу, інших актів цивільного законодавства, а за відсутності

таких умов та вимог - відповідно до звичаїв ділового обороту або інших вимог, що звичайно ставляться.

Відповідно до ч. 1 ст. 1054 ЦК України за кредитним договором банк або інша фінансова установа (кредитодавець) зобов'язується надати грошові кошти (кредит) позичальникові у розмірах та на умовах, встановлених договором, а позичальник зобов'язується повернути кредит та сплатити проценти (частина перша статті 1048 ЦК України).

Частиною 2 статті 1054 ЦК України встановлено, що до відносин за кредитним договором застосовуються положення параграфу 1 цієї глави, якщо інше не встановлено цим параграфом і не впливає із суті кредитного договору.

Кредитний договір укладається у письмовій формі. Кредитний договір, укладений з недодержанням письмової форми, є нікчемним (стаття 1055 ЦК України).

Згідно ч. 1 ст. 633 ЦК України публічним є договір, в якому одна сторона - підприємець взяла на себе обов'язок здійснювати продаж товарів, виконання робіт або надання послуг кожному, хто до неї звернеться (роздрібна торгівля, перевезення транспортом загального користування, послуги зв'язку, медичне, готельне, банківське обслуговування тощо). Умови публічного договору встановлюються однаковими для всіх споживачів, крім тих, кому за законом надані відповідні пільги.

Відповідно до статті 634 цього Кодексу договором приєднання є договір, умови якого встановлені однією із сторін у формулярах або інших стандартних формах, який може бути укладений лише шляхом приєднання другої сторони до запропонованого договору в цілому. Друга сторона не може запропонувати свої умови договору.

Оскільки умови договорів приєднання розробляються банком, тому повинні бути зрозумілі усім споживачам і доведені до їх відома, у зв'язку із чим банк має підтвердити, що на час укладення відповідного договору діяли саме ці умови, а не інші. Тому з огляду на зміст статей 633, 634 ЦК України можна вважати, що другий контрагент (споживач послуг банку) лише приєднується до тих умов, з якими він ознайомлений.

За змістом частини другої статті 1056-1 ЦК України в редакції, чинній на момент виникнення спірних правовідносин, розмір процентів та порядок їх сплати за договором визначаються в договорі залежно від кредитного ризику, наданого забезпечення, попиту і пропозицій, які склалися на кредитному ринку, строку користування кредитом, розміру облікової ставки та інших факторів.

Відповідно до частини першої статті 1048 ЦК України позикодавець має право на одержання від позичальника процентів від суми позики, якщо інше не встановлено договором або законом. Розмір і порядок одержання процентів встановлюються договором. Якщо договором не встановлений розмір процентів, їх розмір визначається на рівні облікової ставки Національного банку України. У разі відсутності іншої домовленості сторін проценти виплачуються щомісяця до дня повернення позики.

Статтею 1049 ЦК України встановлено, що позичальник зобов'язаний повернути позикодавцеві позику (грошові кошти у такій самій сумі або речі, визначені родовими ознаками, у такій самій кількості, такого самого роду та такої самої якості, що були передані йому позикодавцем) у строк та в порядку, що встановлені договором. Договір позики є укладеним з моменту передання грошей або інших речей, визначених родовими ознаками.

Відповідно до ч. 1 ст. 1050 ЦК України якщо позичальник своєчасно не повернув суму позики, він зобов'язаний сплатити грошову суму відповідно до статті 625 цього Кодексу.

Таким чином, у разі укладення кредитного договору проценти за користування позиченими коштами поділяються на встановлені законом (розмір та підстави, стягнення яких визначаються актами законодавства) та договірні (розмір та підстави, стягнення яких визначаються сторонами в самому договорі).

У анкеті-заяві позичальника ОСОБА_1 від 07.12.2010 року розмір процентів за користування кредитом не зазначений (а. с. 19).

Банк, пред'являючи вимоги про погашення кредиту, просив у тому числі, крім тіла кредиту (сума, яку фактично отримав в борг позичальник), стягнути пеню.

Позивач, обґрунтовуючи право вимоги в цій частині, в тому числі їх розмір і порядок нарахування, крім самого розрахунку кредитної заборгованості за договором від 07.12.2010 року, посилався на Витяг з Умови та Правила надання банківських послуг, затверджених наказом від 06.03.2010 року №СП-2010-256, як невід'ємну частину кредитного договору.

Витягом з Умови та Правил надання банківських послуг, затверджених наказом від 06.03.2010 року № СП-2010-256, що наданий позивачем на підтвердження позовних вимог, визначено, в тому числі: процентна ставка, права та обов'язки клієнта (позичальника) і банку, відповідальність сторін, зокрема пеня за несвоєчасне погашення кредиту та/або процентів, штраф за порушення строків платежів за будь-яким із грошових зобов'язань та їх розміри і порядок нарахування, а також містяться додаткові положення, в яких зокрема визначено позовну давність щодо вимог банку - 50 років (пункт 1.1.7.31 згаданих Умов), та інші умови.

При цьому, матеріали справи не містять підтверджень, що саме цей Витяг з Умов розумів відповідач та ознайомився і погодився з ними, підписуючи заяву-анкету про приєднання до умов та Правил надання банківських послуг ПриватБанку, а також те, що вказані документи на момент отримання відповідачем кредитних коштів взагалі містили умови, зокрема й щодо сплати процентів за користування кредитними коштами, та, зокрема саме у зазначеному у цих документах, що додані банком до позовної заяви, розмірах і порядках нарахування.

Крім того, роздруківка із сайту позивача належним доказом бути не може, оскільки цей доказ повністю залежить від волевиявлення і дій однієї сторони (банку), яка може вносити і вносить відповідні зміни в умови та правила споживчого кредитування, що підтверджено й у постанові Верховного Суду України від 11 березня 2015 року (провадження № 6-16цс15) і не спростовано позивачем при розгляді вказаної справи.

Колегія суддів вважає, що в даному випадку також неможливо застосувати до вказаних правовідносин правила частини першої статті 634 ЦК України за змістом якої - договором приєднання є договір, умови якого встановлені однією із сторін у формулярах або інших стандартних формах, який може бути укладений лише шляхом приєднання другої сторони до запропонованого договору в цілому, оскільки Умови та правила надання банківських послуг, що розміщені на офіційному сайті позивача (www.privatbank.ua) неодноразово змінювалися самим АТ КБ «ПриватБанк» у період - з часу виникнення спірних правовідносин (07.12.2010 року) до моменту звернення до суду із вказаним позовом (07.10.2020 року), тобто кредитор мав можливість додати до позовної заяви Витяг з Умов у будь-яких редакціях, що найбільш сприятливі для задоволення позову.

За таких обставин та без наданих підтверджень про конкретні запропоновані відповідачу Умови та правила банківських послуг, відсутність у анкеті-заяві домовленості сторін про сплату процентів за користування кредитними коштами, наданий банком Витяг з Умов не може розцінюватися як стандартна (типова) форма, що встановлена до укладеного із відповідачем кредитного договору, оскільки достовірно не підтверджує вказаних обставин.

При цьому згідно з ч. 6 ст. 81 ЦПК України доказування не може ґрунтуватися на припущеннях.

Надані позивачем Правила надання банківських послуг у ПриватБанку, з огляду на їх мінливий характер, не можна вважати складовою кредитного договору й щодо будь-яких інших встановлених ними нових умов та правил, чи можливості використання банком додаткових заходів, які збільшують вартість кредиту, чи щодо прямої вказівки про збільшення прав та обов'язків кожної із сторін, якщо вони не підписані та не визнаються позичальником, а також, якщо ці умови прямо не передбачені, як у даному випадку - в анкеті-заяві позичальника, яка безпосередньо підписана відповідачем і лише цей факт може свідчити про прийняття позичальником запропонованих йому умов та приєднання як другої сторони до запропонованого договору.

Аналогічна правова позиція про неможливість вважати складовою частиною укладеного між сторонами кредитного договору, однак щодо Умов надання споживчого кредиту фізичним особам («Розстрочка») (Стандарт) та, зокрема пункту 5.5 цих Умов, яким встановлено позовну давність

тривалістю в п'ять років, оскільки такі не містять підпису позичальника, а також через те, що у заяві останнього домовленості сторін щодо збільшення строку позовної давності немає, викладена у постанові Верховного Суду України від 11 березня 2015 року (провадження №6-16цс15).

Суд зазначає, що наявність в указаних справах неоднакових редакцій та положень Умов і правил банківських послуг не мають правового значення, оскільки в обох випадках вид банківського кредиту, з огляду на їхній характер, цільове спрямування та об'єкт кредитування є тотожним - споживче кредитування, а визначальним є не безпосередньо вид чи характеристика умов щодо яких сторони досягли згоди та уклали договір, а саме встановлення обставин про додержання письмової форми для цих умов, після чого їх можна буде розцінювати як невід'ємну складову змісту договору.

Колегія суддів вважає, що витяг з Умов та Правил надання банківських послуг, затверджених наказом від 06.03.2010 року №СП-2010-256, які містяться у матеріалах справи, не визнається відповідачем та не містить його підпису, тому їх не можна розцінювати як частину кредитного договору, укладеного між сторонами 07.12.2010 року, шляхом підписання заяви-анкети. Отже, відсутні підстави вважати, що сторони обумовили у письмовому вигляді неустойку, яка встановлена у формі сплати пені.

Таким чином, відсутні правові підстави для стягнення з відповідача на користь АТ КБ «ПриватБанк» пені, у зв'язку з безпідставністю позовних вимог в цій частині через відсутність передбаченого обов'язку відповідача по їх сплаті позивачу у анкеті-заяві від 07.12.2010 року, оскільки Витяг з Умов та Правил надання банківських послуг, затверджених наказом від 06.03.2010 року №СП-2010-256, не можуть вважатися складовою частиною кредитного договору.

Вимог про стягнення процентів за користування позиченими коштами та інших сум за прострочення виконання грошового зобов'язання, з підстав та у розмірах встановлених актами законодавства, зокрема статтею 1048 ЦК України позивач не пред'явив.

Колегія звертає увагу, що згідно змісту позовних вимог, заборгованість за відсотками за користування кредитом відсутня.

Свобода договору є однією із загальних засад цивільного законодавства, що передбачено у пункті 3 частини першої статті 3 ЦК України.

Одним із основоположних принципів цивільного судочинства є справедливість, добросовісність та розумність, що передбачено у пункті 6 частини першої статті 3 ЦК України.

Тобто дії учасників цивільних правовідносин мають відповідати певному стандарту поведінки та характеризуватися чесністю, відкритістю та повагою до інтересів іншої сторони чи сторін договору.

У частинах 1, 3 статті 509 ЦК України встановлено, що зобов'язанням є правовідношення, в якому одна сторона (боржник) зобов'язана вчинити на користь другої сторони (кредитора) певну дію (у тому числі сплатити гроші), а кредитор має право вимагати від боржника виконання його обов'язку. Зобов'язання має ґрунтуватися на засадах добросовісності, розумності та справедливості.

У даному випадку договірні правовідносини виникли між банком та фізичною особою - споживачем банківських послуг (частина перша статті 11 Закону України «Про захист прав споживачів»).

Відповідно до п. 22 ч. 1 статті 1 Закону України «Про захист прав споживачів» споживач - фізична особа, яка придбаває, замовляє, використовує або має намір придбати чи замовити продукцію для особистих потреб, безпосередньо не пов'язаних з підприємницькою діяльністю або виконанням обов'язків найманого працівника.

Конституційний Суд України у рішенні у справі за конституційним зверненням громадянина ОСОБА_3 щодо офіційного тлумачення положень другого речення преамбули Закону України від 22 листопада 1996 року № 543/96-В «Про відповідальність за несвоєчасне виконання грошових зобов'язань» від 11 липня 2013 року у справі №1-12/2013 зазначив, що з огляду на приписи частини четвертої статті 42 Конституції України участь у договорі споживача як слабшої сторони, яка підлягає особливому правовому захисту у відповідних правовідносинах, звужує дію принципу рівності

учасників цивільно-правових відносин та свободи договору, зокрема у договорах про надання споживчого кредиту.

Тому відсутні підстави вважати, що при укладенні договору з ОСОБА_1, АТ КБ «ПриватБанк» дотрималося вимог, передбачених частиною другою статті 11 Закону України «Про захист прав споживачів» щодо повідомлення споживача про умови кредитування та узгодження зі споживачем саме тих умов, про які вважав узгодженими банк.

Такі висновки відповідають правовій позиції, викладеній у постанові Великої Палати Верховного Суду від 03 липня 2019 року у справі №342/180/17, провадження №14-131цс19.

Таким чином, суд першої інстанції обґрунтовано відмовив у стягненні з відповідача заборгованості по пені в сумі 18322,65 грн.

Необхідно також зауважити, що безпосередньо укладений між сторонами кредитний договір від 07.12.2010 року у вигляді заяви-анкети, підписаної сторонами, не містить строку повернення кредиту (користування ним).

Однак, враховуючи, що фактично отримані та використані позичальником кошти у добровільному порядку АТ КБ «ПриватБанк» не повернуті, а також вимоги частини другої статті 530 ЦК України за змістом якої, якщо строк (термін) виконання боржником обов'язку визначений моментом пред'явлення вимоги, кредитор має право вимагати його виконання в будь-який час, що свідчить про порушення його прав, - суд дійшов висновку, що банк вправі вимагати захисту своїх прав через суд шляхом зобов'язання виконати боржником обов'язку з повернення фактично отриманої суми кредитних коштів.

Судом першої інстанції встановлено, що відповідач вносив на погашення заборгованості за кредитом грошові кошти, однак позивачем безпідставно було зараховано на погашення відсотків по кредиту за період з 04.02.2012 по 31.05.2015 року 4066,24 грн. (175,01 +170,31 +150,57 +185,76 +168,88 +176,43 +162,48 +146,36 +110 +20,44 +138,97 +18,71 +139,10 34,21 +181,93 +261,98 +164,89 +163,39 +176,21 +162,43 +182,61 +187,17 +198,17 +199,49 +126,65 +1,38 +262,41), що підтверджується наданими позивачем розрахунками заборгованості.

Крім того, згідно наданого банком розрахунку заборгованості, категорія заборгованість за простроченим тілом кредиту сформована з відсотків, що зараховані банком для погашення за рахунок кредиту, тобто не є тілом кредиту, що фактично отримане відповідачем. Позивачем безпідставно була збільшена заборгованість відповідача по тілу кредиту за період з 01.06.2015 по 31.01.2020 за рахунок кредитних коштів графа «Відсотки погашені за рахунок кредиту» на загальну суму 50720,09 грн. (240,34 +258,71 +214,68 +25,59 +673,12 +641,15 +604 +605,20 +391,04 +508,14 +548,54 +598,47 +126,18 +667,15 +607,56 +1323,4 +853,42 +1496,89 +1595,54 +1631,98 +842,10 +1838,12 +1478,94 +1366,81 +1972,69 +1997,01 +2099,65 +1022,91 +664,43 +238,24 +308,46 +166,32 +125,08 +78,87 +165,01 +32,74 +1678,59 +1230,93 +1332,67 +1171,36 +1417,46 +1458,12 +2621,53 +1496,07 +3195,09 +3510,24 +3599,55).

Детально дослідивши зміст наданого банком розрахунку заборгованості, враховуючи, що Умови та Правила відповідачем не підписані, а анкета-заява не містить умови про фінансування за рахунок кредитних коштів (зарахування до тіла кредиту) заборгованості за процентами, - колегія дійшла висновку, що підстави для стягнення з відповідача на користь банку 50720,09 грн. відсутні.

Крім того, враховуючи, що сторони в договорі не погодили відповідальність у вигляді пені, позивачем безпідставно за період з 01.06.2015 по 31.01.2020 здійснено зарахування на погашення заборгованості по пені на суму 1200,00 грн.

Виходячи з викладеного, встановивши отримання відповідачем тіла кредиту в сумі 6689,65 грн. (62675,98 грн. 4066,24 грн. 50720,09 грн - 1200 грн.), що також підтверджується випискою з особового рахунку та не спростовано відповідачем, - місцевий суд дійшов висновку про наявність підстав для стягнення з відповідача на користь банку тіла кредиту в розмірі 6689,65 грн.

Зміст апеляційної скарги не містить доводів непогодження позивача з розміром стягнутого на його користь тіла кредиту.

Обґрунтування апеляційної скарги тим, що банк має право на отримання відсотків за користування кредитом, є безпідставним, адже відповідно до позовних вимог заборгованість за відсотками за користування кредитом становить 0,00 грн., тобто відсутня.

Щодо позовних вимог про стягнення з відповідача 3% річних на підставі статті 625 ЦК України в розмірі 4009,25 грн., колегія зазначає наступне.

У постанові Великої Палати Верховного Суду від 04 лютого 2020 року у справі № 912/1120/16 (провадження № 12-142гс19) вказано, що у межах кредитного договору позичальник отримує позичені кошти у своє тимчасове користування на умовах повернення, платності і строковості. У постановках Великої Палати Верховного Суду уже неодноразово вказувалося на те, що цивільне законодавство передбачає як випадки, коли боржник правомірно користується наданими йому коштами та має право не сплачувати кредиторі свій борг протягом певного узгодженого часу, так і випадки, коли боржник повинен сплатити борг кредиторі, однак не сплачує коштів, користуючись ними протягом певного строку неправомірно. Зокрема, відносини щодо сплати процентів за одержання боржником можливості правомірно не сплачувати кредиторі борг протягом певного часу врегульовані частиною першою статті 1048 ЦК України. Такі проценти є звичайною платою боржника за право тимчасово користуватися наданими йому коштами на визначених договором та законодавством умовах, тобто у межах належного та добросовісного виконання сторонами договірних зобов'язань, а не у випадку їх порушення. Натомість наслідки прострочення грошового зобов'язання (коли боржник повинен сплатити грошові кошти, але неправомірно не сплачує їх) також урегульовані законодавством. У випадках, коли боржник порушив умови договору, прострочивши виконання грошового зобов'язання, за частиною першою статті 1050 ЦК України застосуванню у таких правовідносинах підлягає положення статті 625 цього Кодексу. За наведеним у цій статті регулюванням відповідальності за прострочення грошового зобов'язання на боржника за прострочення виконання грошового зобов'язання покладається обов'язок сплатити кредиторі на його вимогу суму боргу з урахуванням установленого індексу інфляції, а також три проценти річних від простроченої суми, якщо інший розмір процентів не встановлений договором або законом. Проценти, встановлені статтею 625 ЦК України, підлягають стягненню саме при наявності протиправного невиконання (неналежного виконання) грошового зобов'язання. Тобто, проценти, що стягуються за прострочення виконання грошового зобов'язання за частиною другою статті 625 ЦК України є спеціальним видом відповідальності за таке порушення зобов'язання. На відміну від процентів, які є звичайною платою за користування грошима, зокрема за договором позики, до них застосовуються загальні норми про цивільно-правову відповідальність. За період до прострочення боржника підлягають стягненню проценти від суми позики (кредиту) відповідно до умов договору та частини першої статті 1048 ЦК України як плата за надану позику (кредит), а за період після такого прострочення підлягають стягненню річні проценти відповідно до частини другої статті 625 ЦК України як грошова сума, яку боржник повинен передати кредиторі у разі порушення боржником зобов'язання, тобто як міра відповідальності за порушення грошового зобов'язання.

Із матеріалів справи вбачається, що укладений між сторонами кредитний договір від 07.12.2010 року у вигляді заяви-анкети, підписаної сторонами, не містить строку повернення кредиту (користування ним), строку дії кредитного договору.

Згідно ч. 2 ст. 530 ЦК України якщо строк (термін) виконання боржником обов'язку не встановлений або визначений моментом пред'явлення вимоги, кредитор має право вимагати його виконання у будь-який час. Боржник повинен виконати такий обов'язок у семиденний строк від дня пред'явлення вимоги, якщо обов'язок негайного виконання не впливає із договору або актів цивільного законодавства.

Доказів звернення до відповідача з письмовою вимогою до пред'явлення позовної заяви у даній справі - суду не представлено. Клопотань про надання доказів чи про витребування відповідних доказів судом учасниками справи не заявлено, що підтверджується письмовими матеріалами справи.

Відповідно до наданого позивачем розрахунку заборгованості та змісту позовної заяви, сума 3% річних на підставі статті 625 ЦК України нарахована за період з 01.02.2020 року по 09.09.2020 року (а.с. 16),

тобто до пред`явлення даного позову.

Виходячи з викладеного, надавши належної оцінки представленим у справі доказам, у їх сукупності; приймаючи до уваги, що строк дії кредитного договору сторонами не визначений; встановивши, що з вимогою про повернення (стягнення) кредитної заборгованості банк звернувся шляхом подання позовної заяви у даній справі 07.10.2020 року, що підтверджується відбитком штампу вхідної кореспонденції місцевого суду на першому аркуші позовної заяви (а.с. 1), - колегія дійшла висновку, що умови кредитного договору діяли до пред`явлення позову у даній цивільній справі.

Як зазначено вище, під час дії кредитного договору (враховуючи, що в анкеті-заяві не передбачено періодичне повернення грошових коштів) положення частини другої статті 625 ЦК України не застосовуються, а позовні вимоги з підстав частини першої статті 1048 ЦК України банком не заявлені.

З урахуванням наведеного, позовна вимога про стягнення 3% річних на підставі ч. 2 ст. 625 ЦК України за період дії кредитного договору задоволенню не підлягає.

Долучена до матеріалів справи довідка банку про видачу відповідачу восьми банківських карток та довідка про зміну кредитного ліміту - не відповідають вимогам ст.ст. 77-80 ЦПК України, оскільки не містять реєстраційного номеру, дати оформлення довідки, найменування посади та прізвища особи, що видала вказані довідки (а.с. 17, 18).

Отже, доводи апеляційної скарги не дають підстав для висновку про неправильне застосування районним судом норм матеріального права та порушення норм процесуального права, яке призвело або могло призвести до неправильного вирішення справи, а лише зводяться до переоцінки доказів.

За положеннями ч. 1 ст. 367 ЦПК України суд апеляційної інстанції переглядає справу за наявними в ній і додатково поданими доказами та перевіряє законність і обґрунтованість рішення суду першої інстанції в межах доводів та вимог апеляційної скарги.

Колегія звертає увагу, що рішення місцевого суду оскаржене лише в частині залишених без задоволення позовних вимог про стягнення з відповідача частини тіла кредиту, процентів, нарахованих на підставі статті 625 ЦК України, та пені, а тому суд апеляційної інстанції справу в частині стягнення на користь банку тіла кредиту в розмірі 6689,65 грн. не переглядає, відповідно до вимог ч. 1 статті 367 ЦПК України.

Відповідно до ст. 81 ЦПК України, кожна сторона повинна довести ті обставини, на які вона посилається як на підставу своїх вимог і заперечень, крім випадків, встановлених статтею 82 цього Кодексу. Доказування не може ґрунтуватися на припущеннях.

Згідно ст. 89 ЦПК України, виключне право оцінки доказів належить суду, який має оцінювати докази за своїм внутрішнім переконанням, що ґрунтується на всебічному, повному і об'єктивному та безпосередньому дослідженні наявних у справі доказів.

З огляду на вищевикладене, колегія приходять до висновку про наявність підстав для залишення апеляційної скарги без задоволення, а рішення місцевого суду в оскаржуваній частині без змін.

Керуючись ст.ст. 7, 367, 369, 375, 376 ЦПК України, колегія суддів,

ПОСТАНОВИЛА:

Апеляційну скаргу Акціонерного товариства комерційний банк «ПриватБанк» залишити без задоволення.

Рішення Солонянського районного суду Дніпропетровської області від 15 квітня 2021 року в оскаржуваній частині залишити без змін.

Постанова набирає законної сили з дня її прийняття та протягом тридцяти днів може бути оскаржена шляхом подання касаційної скарги до Верховного Суду.

Головуючий Т.П. Красвітна

Судді І.А. Єлізаренко

О.В. Свистунова